Türk Fizyolojik Bilimler Derneği

48. Ulusal Fizyoloji Kongresi

1 – 4 Kasım 2023

Sakarya Üniversitesi

ÖZET KİTABI

MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

İçindekiler

Davet 3

Teşekkür 4

Kurullar 5

Hakem Kurulu 6

Bilimsel Program 7

Konferanslar 11

Mini Konferanslar 13

Sempozyumlar 14

Panel 21

Sözlü Sunumlar (SS) 26

Poster Sunumları (PS) 62

Sponsorlar ……..... 114

Davet

Saygıdeğer Meslektaşlarım,

Türk Fizyolojik Bilimler Derneği, kuruluşundan günümüze kadar ulusal ve uluslararası düzeyde fizyolojik bilimler alanında çalışan bilim insanlarını bir araya getirerek özellikle genç bilim insanlarının kendilerini geliştirebilecekleri bir platform oluşturma bilinci ile kongreler düzenlemektedir. Bu yılki 48. Ulusal Fizyoloji Kongresi, 1-4 Kasım 2023 tarihleri arasında, Sakarya Üniversitesi ev sahipliğinde, Sakarya Üniversitesi Kongre Merkezi'nde yapılacaktır.

Kongremizde poster, sözlü bildiriler, panel ve sempozyum sunumları ve yurt dışından davetli konuşmacılar yer alacaktır. Kongrede yer almasını istediğiniz bilim insanlarını ve organize etmeyi düşündüğünüz panel ve sempozyum konularını kongre düzenleme kuruluna iletebilirsiniz. Geleneksel en iyi poster, sözlü sunum ve genç araştırıcı ödülleri bu yıl da sahiplerini bulacaktır. Kongre programı, konuşmacılar ve kongre ile ilgili diğer bilgiler kongre web sayfamızdan (www.tfbdkongre.org) sizlere duyurulmaktadır. Her kongrede olduğu gibi "Türk Fizyolojik Bilimler Derneği 48. Ulusal Fizyoloji Kongresi"nde sunulan çalışmaların "İngilizce Özetleri", SCI tarafından taranan ve 2021 yılı etki değeri 7,5 olan "Acta Physiologica" dergisinde yayınlanacaktır. Türkçe özetler ise Kongre Özet Kitabı olarak yayınlanacaktır.

Siz değerli akademisyenlerimizi ve geleceğimiz olan genç meslektaşlarımızı 1-4 Kasım 2023 tarihleri arasında Sakarya Üniversitesi Kongre Merkezinde düzenleyeceğimiz uluslararası katılımlı, 48. Ulusal Fizyoloji Kongresi'nde görmekten büyük mutluluk duyacağımızı belirtir, saygılar sunarız.

Cumhuriyetin 100. yılında Sakarya'da buluşmak ümidiyle…

Kongre Düzenleme Kurulu Adına

Prof. Dr. Erdal Ağar (Türk Fizyolojik Bilimler Derneği Başkanı)

Prof. Dr. Cahit Bağcı (Yerel Düzenleme Kurulu Başkanı)

TEŞEKKÜR

Teşekkür: Türk Fizyolojik Bilimler Derneği 48. Ulusal Fizyoloji Kongresi

TÜBİTAK 2223b programı kapsamında desteklenmiştir.

Kurullar

Kongre Başkanı: Prof. Dr. Erdal Ağar

Yerel Düzenleme Kurulu Başkanı: Prof. Dr. Cahit Bağcı

Düzenleme Kurulu

(Türk Fizyolojik Bilimler Derneği)

Prof. Dr. Erdal Ağar, Başkan (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)

Prof. Dr. Bayram Yılmaz, Başkan Yardımcısı (Yeditepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Vural Küçükatay, Genel Sekreter (Pamukkale Üniversitesi)

Prof. Dr. Numan Ermutlu, Sayman (İstanbul Atlas Üniversitesi)

Prof. Dr. Selim Kutlu, Yazman (Necmettin Erbakan Üniversitesi)

Prof. Dr. Fatma Töre, Üye (İstanbul Atlas Üniversitesi)

Doç. Dr. M. Alper Erdoğan, Üye (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)

TFBD Bilim Kurulu*

Bilim Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Hale Sayan Özaçmak

Bilim Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Ahmet Ayar

Prof. Dr. Burcu Gemici Başol

Prof. Dr. Metin Baştuğ

Prof. Dr. Sinan Canpolat

Prof. Dr. Özgür Kasımay Çakır

Prof. Dr. Nazan Dolu

Prof. Dr. Eylem Taşkın Güven

Prof. Dr. Selim Kutlu

Prof. Dr. Süleyman Sandal

Prof. Dr. Hale Sayan Özaçmak

Prof. Dr. Fatma Töre

Prof. Dr. Mehmet Yıldırım

Prof. Dr. Bayram Yılmaz

(Soyadına göre alfabetik sırayla)

***Bilim Kurulu, TFBD – BK Yönergesine göre oluşturulmaktadır.**

Özet Kitabı Editörleri

Prof. Dr. Hale Sayan Özaçmak & Prof. Dr. Bayram Yılmaz

Hakem Kurulu

Prof. Dr. Osman Açıkgöz
Prof. Dr. Erdal Ağar
Prof. Dr. Gonca Akbulut
Prof. Dr. Ahmet Ayar
Prof. Dr. Mustafa Ayyıldız
Prof. Dr. Cahit Bağcı
Prof. Dr. Ramazan Bal
Prof. Dr. Burcu Balkan
Prof. Dr. Burcu Gemici Başol
Prof. Dr. Metin Baştuğ
Prof. Dr. Sinan Canpolat
Prof. Dr. Gökhan Cesur
Prof. Dr. Taner Dağcı
Prof. Dr. Tamer Demiralp
Prof. Dr. Durmuş Deveci
Prof. Dr. Sibel Dinçer
Prof. Dr. Halil Düzova
Prof. Dr. Nuran Ekerbiçer
Prof. Dr. Ayşen Erdem
Prof. Dr. Şeref Erdoğan
Prof. Dr. Numan Ermutlu
Prof. Dr. Ethem Gelir
Prof. Dr. Mustafa Gül
Prof. Dr. Nurhan Gümral
Prof. Dr. Eylem Taşkın Güven
Prof. Dr. Naciye İşbil
Prof. Dr. Mehtap Kaçar
Prof. Dr. Nevzat Kahveci
Prof. Dr. Canan Kalaycıoğlu
Prof. Dr. Lütfiye Kanıt
Prof. Dr. Özgür Kasımay
Prof. Dr. Mehmet Kaya
Prof. Dr. Haluk Keleştimur
Prof. Dr. Ertuğrul Kılıç
Prof. Dr. Müge Kıray
Prof. Dr. Selim Kutlu
Prof. Dr. Necip Kutlu
Prof. Dr. Ayşegül Küçük
Prof. Dr. Melek Bor Küçükatay
Prof. Dr. Ersin Oğuz Koylu
Prof. Dr. S. Sadi Kurdak
Prof. Dr. Gökhan Metin
Prof. Dr. Rasim Moğulkoç
Prof. Dr. V. Haktan Özaçmak
Prof. Dr. Çiğdem Özer
Prof. Dr. Ercan Özdemir
Prof. Dr. Levent Öztürk
Prof. Dr. Süleyman Sandal
Prof. Dr. Cem Süer
Prof. Dr. Güldal Süyen
Prof. Dr. Gönül Şimşek
Prof. Dr. Dilek Taşkıran
Prof. Dr. Fatma Töre
Prof. Dr. Cemil Tümer
Prof. Dr. Nimet Uysal
Prof. Dr. Arzu Vardar
Prof. Dr. Berrak Çağlayan Yeğen
Prof. Dr. Mehmet Yıldırım

Bilimsel Program

1 Kasım 2023 Çarşamba

10.00 – 15.00 Kayıt

15.00 – 16.30 Salon A: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS01 – SS06)**

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Hale Sayan Özaçmak & Prof. Dr. Selda Kabadere

Salon B: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS07 – SS12)**

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Fatma Töre & Prof. Dr. Serpil Can

Salon C: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS13 – SS18)**

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Sinan Canpolat & Doç. Dr. Bilge Pehlivanoğlu

16.30 – 16.45 Çay-Kahve Molası

16.45 – 17.15 Salon A: Açılış Programı

Kongre Açılışı

Ustalara Saygı (Prof. Dr. İsmail Meral anısına)

17.15 – 18.00 TFBD Bilgilendirme

Ulusal Fizyoloji Kongreleri: Planlama, Hazırlıklar ve Özet Kitapları

TFBD Akreditasyon Raporu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Erdal Ağar

18.00 – 19.00 Konferans 1: Olfactory Receptor 558 and Sex Differences in Blood Pressure (Çevrimiçi)

Jennifer Pluznick

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Bayram Yılmaz

19.00 – 20.00 Açılış Resepsiyonu (Sakarya Üniversitesi Kongre Merkezi)

02 Kasım 2023 Perşembe

08.30 – 10.30 Salon A: **Sempozyum 1:** Methodology & Technology in Epilepsy Research

Ahmet Şevki Taşkıran: Oxidative Stress, TRP Channels and the Role of TRPM2 in Epileptogenesis: An Integrative Perspective

M. Sinem Ethemoğlu Sarı: Advanced Technology in Experimental Epilepsy: Role of AgRP Neurons in Epilepsy

Vincent Magloire: Inhibitory Control of Cortical Excitability in Epilepsy

Mehmet Kaya: Blood Brain Barrier in Drug Resistant Epilepsy

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Mehmet Kaya & Prof. Dr. Ersin Koylu

08.30 – 10.30 Salon B: **Sempozyum 2:** Havada, Suda ve Hiperbarik Ortamda Fizyoloji

Akın Savaş Toklu: Hiperbarik Ortamda Fizyoloji

Nazım Ata: Hava ve Uzay Fizyolojisi

Abdullah Arslan: Sualtı Fizyolojisi

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Ahmet Ergün & Prof. Dr. Akın Savaş Toklu

10.30 – 11.00 Çay-Kahve Molası

11.00 – 12.00 Salon A: **Konferans 2:** Targeting Polymerisation to Treat α1-Antitrypsin Deficiency and the Serpinopathies

David Lomas

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sadi Kurdak

12.00 – 13.00 Poster Sunumları **(PS001-PS040)**

13.00 – 14.00 Öğle Yemeği

14.00 – 15.30 Salon A: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS19 – SS24)**

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Selim Kutlu & Doç. Dr. Mümin Alper Erdoğan

Salon B: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS25 – SS30)**

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Kubilay Uzuner & Prof. Dr. Özgür Kasımay

Salon C: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS31 – SS36)**

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Mustafa Gül & Prof. Dr. Naciye İşbil

15.30 – 16.00 Çay-Kahve Molası

16.00 – 17.30 Salon A: **Mini Konferanslar 1 & 2:** (Çevrimiçi)

İdil Orhon (Radboud University): Monitoring Electrolytes and Water in Human Kidney Tubuloids

Kıvılcım Kılıç (Boston University): Chronic Cranial Windows for Long Term Multimodal Neurovascular Imaging in Mice

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Bayram Yılmaz

16.00 – 17.30 Salon B: **Panel 1:** Besin Alımı ve Fiziksel Aktivite ile İlgili Deneysel Sıçan Modelleri: Kardiyovasküler Fizyoloji ve İnsan Sağlığı ile İlişkileri

Selma Arzu Vardar: Fruktozdan Zengin Beslenme ve Fiziksel Aktivite Modelleri

Orkide Palabıyık: Proteinden Zengin Beslenme ve Fiziksel Aktivite Modelleri

Gülsün Memi: Yağdan Zengin Beslenme ve Fiziksel Aktivite Modelleri

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Hakkı Oktay Seymen & Prof. Dr. Selma Arzu Vardar

17.30 – 18.45 Salon A: TFBD Genel Kurul

19.00 – 19.30 Salon A: Türk Müziği Dinletisi

Murat Can Dilber, Hamdi İtil & Tuncay Kardaş

03 Kasım 2023 Cuma

08.30 – 10.00 Salon A: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS37 – SS42)**

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Lütfiye Kanıt & Prof. Dr. Necip Kutlu

Salon B: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS43 – SS48)**

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Levent Öztürk & Prof. Dr. Burcu Gemici Başol

Salon C: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS49 – SS54)**

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Süleyman Sandal & Prof. Dr. Nilsel Okudan

10.00 – 10.30 Çay-Kahve Molası

10.30 – 12.00 Salon A: **Sempozyum 3:** Ağır Egzersize Bağlı Meydana Gelen Kardiyomiyopati ve Mitofaji

Özgür Kasımay: Ağır Egzersiz ve Aşırı Yüklenme Sendromu

Halil Düzova: Ağır Egzersizin Endoplazmik Retikulum Stresi ve Mitofaji Yoluyla Kardiyomiyopati Oluşumundaki Rolü

Mustafa Gül: Egzersiz ve Kardiyomiyopatiler

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Nevzat Kahveci & Prof. Dr. Halil Düzova

10.30 – 12.00 Salon B: **Panel 2:** Elektrodermal Aktivitenin Kliniğe Yansıması

Ferhan Esen: Elekrodermal Aktivitenin Bilimsel Temeli

Nazan Dolu: Elekrodermal Aktivitenin Klinik Önemi

Gülbahar Böyük Özcan: Elekrodermal Aktivite Değerlendirmesinde Güncel Eğilimler

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Ümmühan İşoğlu & Prof. Dr. Nazan Dolu

12.00 – 13.00 Poster Sunumları (**PS041-PS080**)

13.00 – 14.00 Öğle Yemeği

14.00 – 15.00 Salon A: **Konferans 3:** The Workings of the Tripartite Synapse
Dmitri Rusakov
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ahmet Ayar

15.00 – 15.15 Çay-Kahve Molası

15.15 – 17. 15 Salon A: **Sempozyum 4:** Beyin ve Gastrointestinal Sistemin Karşılıklı Etkileşiminde Vagus Sinirinin Rolü
Berrak Yeğen: Gıda Alımının Düzenlenmesinde ve Bağırsak Mikrobiyotasının Beyindeki Etkilerinde Vagusun Duysal Reseptörlerinin Rolü
Meltem Kolgazi: Kolinerjik Anti-İnflamatuvar Yolun İnflamatuvar Bağırsak Hastalıkları Üzerindeki Etkileri ve Vagus Sinirinin Rolü
Zarife Nigar Özdemir Kumral: Deneysel Modelleri Kullanarak Beyin-Bağırsak Karşılıklı Etkileşiminin Anlaşılması
Sevil Arabacı Tamer: Mide-Beyin İletişiminin Mide Fonksiyonunun Düzenlenmesine Etkileri: Vagus Sinirinin Rolü
Oturum Başkanları: Prof. Dr. Neşe İmeryüz & Prof. Dr. Berrak Yeğen

15.15 – 17. 15 Salon B: **Panel 3:** Akciğer Sağlığında Egzersiz
Fadıl Özyener: Solunum Sisteminin Egzersize Yanıtı
Metin Baştuğ: Egzersizle İndüklenen Solunum Sistemi Patolojileri
Sanlı Sadi Kurdak: Solunum Sistemi ve Performans İlişkisi
Oturum Başkanları: Prof. Dr. Metin Baştuğ & Prof. Dr. Fadıl Özyener

17.15 – 17.30 Çay-Kahve Molası

17.30 – 18.30 Salon A: **Konferans 4** The Role of the Cardiac Lymphatics in Heart Repair and Regeneration
Paul Riley
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Numan Ermutlu

20.00 – 23.30 Gala Yemeği

04 Kasım 2023 Cumartesi

08.30 – 10.00 Salon A: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS55 – SS60)**
Oturum Başkanları: Prof. Dr. Nuran Ekerbiçer & Prof. Dr. K. Gonca Akbulut
Salon B: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS61 – SS66)**
Oturum Başkanları: Prof. Dr. Mehtap Kaçar & Prof. Dr. Bülent Gören
Salon C: Sözlü Bildiri Sunumları **(SS67 – SS72)**
Oturum Başkanları: Prof. Dr. Abdülkerim Kasım Baltacı & Prof. Dr. Berna Karakoyun Laçin

10.00 – 10.30 Çay-Kahve Molası

10.30 – 11.30 Salon A: **Konferans 5:** Mechanisms to Medicines in Neurodegeneration
Giovanna Mallucci
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ertuğrul Kılıç

11.30 – 12.15 Poster Sunumları (**PS081-PS106**)

12.15 – 13.00 Öğle Yemeği

13.00 – 15.00 Salon A: **Sempozyum 5:** İrisin: Üreme Fizyolojisinde Yeni Bir Adipomiyokin
Haluk Keleştimur: Üreme Fizyolojisi ve Adipomiyokinler
Sinan Canpolat: Pubertal Gelişimde İrisin Hormonu
Ahmet Yardımcı: Üreme Sisteminin Merkezi Düzenlenmesinde İrisin Hormonunun Rolü

Nazife Ülker Ertuğrul: İrisin Hormonunun Cinsel Davranış Üzerine Etkileri

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Şeref Erdoğan & Prof. Dr. Haluk Keleştimur

13.00 – 15.00 Salon B: **Panel 4:** ATP Duyarlı Potasyum Kanalları ve Patofizyolojik Önemi

Eylem Taşkın Güven: ATP Bağımlı Potasyum Kanallarının Miyokardiyal İskemi/Reperfüzyon Hasarındaki Rolleri

Eylem Suveren: ATP Duyarlı Potasyum Kanallarının Farmakolojisi

Salih Tunç Kaya: Diyabette Miyokard Enfarktüsü ve ATP Duyarlı Potasyum Kanalları ile İlişkisi

Hayriye Soytürk: ATP Duyarlı Potasyum Kanallarının Merkezi Sinir Sistemindeki Fizyolojik ve Patofizyolojik Rolü

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Ayşen Erdem & Prof. Dr. Eylem Taşkın Güven

15.00 – 15.30 Salon A: Ödül ve Kapanış Töreni

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Erdal Ağar & Prof. Dr. Vural Küçükatay

PS-093

Diz Osteoartritli Hastalarda Ağrı, Eklem Hareket Açıklığı ve Dengenin Değerlendirilmesi

Muhlis Yiğitcan Dağ[1], Ahmet Ergun[1], Caner İncekaş[2], Sevgi Ikbali Afsar[3]

[1]Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Fizyoloji Ana Bilim Dalı, Ankara
[2]Başkent Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, Ankara
[3]Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Ankara

GİRİŞ-AMAÇ: Bu çalışmanın amacı, erken ve ileri seviyede diz Osteoartriti (OA) olan hastalarda ağrı düzeyleri, diz fleksiyon açıları ve hem statik hem dinamik denge parametrelerinin araştırılması, bu parametreler arasındaki ilişkilerin incelenmesi ve gruplar arasındaki farkların karşılaştırılmasıdır.
YÖNTEMLER: Araştırmaya, Amerikan Romatoloji Derneği kriterleri içerisinde Kellgren Lawrence radyolojik evrelendirilmesine göre tanı konulan erken seviyede OA (evre 1-2) ve ileri seviyede OA (evre 3-4) olmak üzere 2 gruba ayrılan 40-65 yaş aralığındaki toplam 128 hasta dahil edildi. Ağrı değerlendirilmesi için Görsel Analog Skalası (VAS), diz fleksiyon açıları için gonyometre ve denge değerlendirilmesi için Kinestetik Beceri Eğitim Cihazı 3000 (KAT 3000) kullanıldı.
BULGULAR: İleri seviyedeki hastaların VAS puanları ile statik ve dinamik denge puanları erken seviyedekilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulundu ($p<0,001$). Buna karşın diz fleksiyon açıları ileri seviye hastalarda erken seviye hastalara göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu saptandı ($p<0,001$). Erken seviyedeki hastaların diz fleksiyon açıları ile statik ve dinamik denge puanları arasında zayıf ve negatif yönde bir korelasyon bulundu ($p<0,05$, sırayla $r=-0,346$ ve $r=-0,337$). İleri seviyedeki hastalara bakıldığında ise diz fleksiyon açıları ile statik ve dinamik denge puanları arasında negatif yönde orta düzeyli korelasyon görüldü ($p<0,05$, sırayla $r=-0,548$ ve $r=-0,652$). Yine ileri seviyedeki hastalarda VAS puanları ile diz fleksiyon açıları arasında negatif yönde orta düzeyde bir korelasyon tespit edildi ($p<0,05$, $r=-0,488$).
SONUÇ: Hastaların OA seviyeleri arttıkça diz ağrısı şiddetinin arttığı, denge kontrolünün bozulduğu ve diz fleksiyon açılarının azaldığı saptandı. Bunun yanı sıra diz fleksiyon açısı ile hem ağrı hem de denge arasında bir ilişki olduğu görüldü. Bu çalışma için, Başkent Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylandı (Proje no: KA22/11).
Araştırma, Muhlis Yiğitcan Dağ'ın yüksek lisans tez çalışmasının bir bölümünü içermektedir.
Anahtar Kelimeler: Ağrı, Denge, Eklem hareket açıklığı, Osteoartrit.

PS-094

IsoMed-2000 Dinamometre Kullanarak Kemik Metastazlı Hastalarda Radyoterapinin Kas Kuvveti Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Deniz Öztürk[1], Yılmaz Şahin[1], Abdülsamet Zortul[2]

[1]Atatürk Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, Erzurum
[2]Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Radyasyon Onkolojisi Bölümü, Erzurum

GİRİŞ-AMAÇ: Bu çalışma pelvik kemik metastazlı hastalarda radyoterapinin alt ekstremite kas kuvveti üzerine olası etkilerini incelemek amacıyla yapıldı.
YÖNTEMLER: Çalışmaya, Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Radyasyon Onkolojisi polikliniğine başvuran, pelvik kemik metastazlı 40-60 yaş arası 10 erkek hasta gönüllü olarak katıldı. Bu hastaların kas güçleri radyoterapi öncesi ve sonrası olmak üzere iki kez izokinetik dinamometre cihazı "Isomed2000" (D&R Ferstl GmbH, Hemau, Almanya) ile ölçüldü. Araştırmadan elde edilen verilerin analizi SPSS 26.0 (SPSS, Inc., Chicago, IL, ABD) programında yapılmıştır. Radyoterapi uygulaması öncesi ve sonrası tüm grubun sağ ve sol bacaklarına ait diz ekstansiyon veya fleksiyon tepe tork değerleri ortalama ± standart sapma olarak çubuk grafiklerde, bireysel değişimler ise dağılım grafiği grafiklerinde gösterildi. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediği incelenerek Shapiro-Wilk testi sonuçları, çarpıklık ve basıklık değerleri değerlendirildi. Bu sonuçlara göre veriler normal dağılıma sahiptir. Radyoterapi uygulaması öncesi ve sonrası sağ ve sol bacak diz fleksiyon tepe torkunun ortalama değerlerini karşılaştırmak için iki yönlü tekrarlanan ölçümler ANOVA kullanıldı (Taraf: sağ_sol bacak*Test Süresi: radyoterapi öncesi_sonrası). Anlamlı farklılık bulunan durumlarda ikili karşılaştırmalar Samples t Testi ile analiz edildi. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi.
Çalışma için, Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan B.30.2.ATA.0.01.00/224 sayılı karar ile gerekli etik kurul izni alınmıştır. Ayrıca araştırmamız Atatürk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından da desteklenmiştir. (Proje Kodu: THD-2021-9643).
BULGULAR: Çalışmamızda, ön ve son test protokolü sonrasında anlamlı bir fark olmamasına rağmen radyoterapi uygulaması sonrasında katılımcıların hem sağ hem de sol bacak diz fleksiyon tepe tork değerlerinin arttığı belirlendi. Sağ bacakta diz fleksiyon tepe tork değerlerinde sol bacağa göre daha fazla artış olduğu görüldü.
SONUÇ: Kemik metastazlı hastalarda radyoterapi uygulamasının kas kuvveti üzerine olumlu etkisi olduğu belirlendi. Özellikle bu popülasyonlarda örneklem büyüklüğünün artırılarak bu tür çalışmaların tekrarlanması kuvvet gelişimini hedefleyen antrenman programlarının planlanmasına katkı sağlayabilir.
Anahtar Kelimeler: Pelvis, Kemik metastaz, IsoMed-2000 dinamometre, Kas kuvveti.